

Astr. U.

182

W. SCHICKHARDI
ASTROSCOPIUM.

WILHELMI SCHICKARDI,
Linguarum Orientalium, nec non
Matheseos apud Tubingenses
Professoris publici,

ASTROSCO- PIUM.

Pro facillima Stellarum co-
gnitione excogitatum, & Com-
mentariolo illustra-

Monasterii tum; Trillingensis.

*Nunc denuò in usum Reipu-
blica Literariae locupletius re-*

suo cusum: H. B. B. B.

Accurante,

WILHELMO SCHICKARDO
Juniore.

Stutgardia & Lipsia,

apud JOH. HEREBORD KLOSIUM.

M DC XCIIX.

ARTICULI
P. 101

21. April 1818

11. 2. 1818

21. 4. 1818

11. 2.

SERENISSIMO
PRINCIPI AC DOMINO,
DOMINO
FRIDERICO
CAROLO,
DUCI
VVirtembergiaë & Tecciaë,
COMITI
Montisbeligardi,
DYNASTÆ
Heidenhemii &c.
ADMINISTRATORI
&
TUTORI SUPREMO,

HEROI INVICTO,
Magnanimo,
PRINCIPI JUSTO,
PRUDENTI,

Literarum Fautori

Maximo,

PATRIÆ ATLANTI

& Subditorum

desiderio,

Domino suo Clemen-

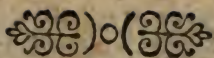
tissimo,

Astroscopium hoc locuple-
tius recusum

Humillimè dicat

& consecrat

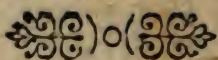
E D I T O R.

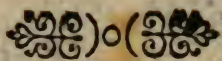
Serenissime Dux,
Princeps ac Domine
Clementissime,

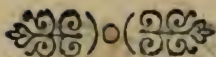
Uelut admodum No-
bilissima Matheſeos
Scientia, Astrono-
mia, antiquitus ſummo cum
ſtudio fuit exculta, omnique
ferè ævo varios, eosque ex-
cellentiſſimos procos ſortita:
a 3 ſic

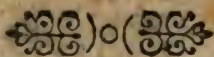
*sic Eadem, propter dignita-
tem pariter atque jucundita-
tem, etiam Principes, imò Re-
ges, ipsosq; Imperatores, in sui
amorem rapuit, ut huic stu-
dio non tantùm diligentius
incubuerint, præstantissimiq;
artifices in ea invaserint; sed
etiam, & quod maxime quis
miretur, particularibus sche-
matismis docere Stellæ ipsi-
met fuerint aggressi. Unde,
factum, ut diversis tempori-
bus diversa subinde organa,
ut Globi, iiq; varii, Astrola-
bia, schematismi, & alia id
genus plura, pro faciliori
Stellarum cognitione, à peri-
tis*

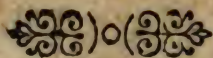
tis essent excogitata. Quoni-
am verò Globi ad id officium,
quò vel maximè fungi debuis-
sent, inepti deprehendeban-
tur, eò quod convexos eorum
Asterismos imaginando in-
verti, cumq; dextris sinistra
permutari oporteret, itaque
ii, qui eos cum cavo cœlo con-
ferre sat agebant, multa diffi-
cultate implicabantur, nec A-
strolabiis, ob easdem difficul-
tates, res expedienda erat:
diversis temporibus rerum
Astronomicarum periti, de
alia commodiori ratione, quâ
iisdem occurri possit, solliciti,
varios modos commenti sunt.

*Quapropter, Serenissi-
me Dux, Princeps ac Do-
mine Clementissime, & Pa-
truus meus, VVilhelmus
Schickardus, Linguarum O-
rientalium, nec non Mathe-
seos apud Tubingenses Profes-
sor publicus, cum ipsi hac do-
cendi provincia esset deman-
data, suas quoque vires in
hoc studii genere experiri vo-
luit, ac de peculiari modo, eo-
que simplicissimo secum me-
ditans, excogitavit præsens
Astroscopium, mirâ inventio-
ne succinctum, & ad Stella-
rum cognitionem expeditam
facillimum: adeoque ex voto
suc-*

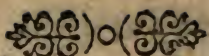

successit negotium, ut, cum literato Orbi, in satis quidem exili forma, sed majus olim confecturus, communicasset, magno non solum Literatorum, sed & Principum Virorum, applausu illud avidè reciperetur. Et hoc ipsum majori forma, uti promiserat, Autor exhibuisset, nisi tristissimopatriæ paroxismo impeditus, fatisq; præventus fuisset. Cùm verò, post mortem Beati Autoris, nemo esset, qui hocce negotiū in se reciperet, multis insuper exemplarium penuriamconquerentibus, majoremque formam dudum deside-

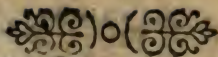

rantibus, Parens meus Lucas Schickardus p. m. Serenissimi VVirtembergiæ Ducis Eberhardi III. Gloriosissimæ memoriæ Principis, in Camera Quæstoria Consiliarius, hortatu Trigæ ChArltum VVirtembergicarum Serenissimæ, secundam ejus Editionem felici ausu aggressus, non tantum majorem in formam id redegit, sed variis insuper Asterismis, ob Chartarum angustiam in priori omissis, nec non novis ad Commentariolum additionibus, notanter locupletavit.

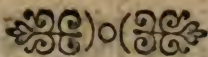
Hujus verò secundæ
Edi-

*Editionis exemplaribus, jam
annis abhinc aliquot, planè
quoque distractis, Editionem
hanc Ego novam, dum ipse-
met Studiis Mathematicis
incumbo, in gratiam Reipub.
Literariæ adornare, Vestræq;
Serenissimæ Celsitudini bu-
millima reverentia ac devo-
tione consecrare ideò ausus
sum, cum Serenitatē Vestram
deliciis Mathematicis non sal-
tem delectari, sed iisdem sapi-
us occupari liquidò constet.
Permitte igitur, Serenissi-
me Princeps, ut Astrosco-
pium hoc locupletius recu-
sum ad Serenissimæ Cel-
situ-*

fitudinis Vestræ pedes humil-
limè deponam: Suscipe Sere-
na id fronte, Clementissimogq;
dignare obtutu. Deum autem
Ter Optimum, Maximum, ut
Serenissimam Vestram Cel-
situdinem superna benedictio-
ne undiquaq; prosperet, inco-
lumem servet, sospitet, Consi-
lia divinitus secundet, omni-
aque Ducalium fortunarum
incrementa, nec non Regi-
men exoptatissimum statum-
que Patriæ tranquillum, ac
totius deniq; Serenissimæ Do-
mus VVirtembergicæ fastigi-
um perenne cœlitus largia-
tur, supplex adoro, me meaq;
Studia

*studia Mathematica, tenuia
licet, humillimè commen-
dans,*

*Serenissimæ Vestræ
Celsitudinis*

*Humillima reverentia ac fide
subjectissimus*

*Wilhelmus Schickardus,
Junior.*

PRÆFATIO NOVA

ad

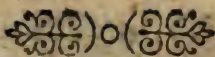
BENEVOLUM LECTOREM.

PROdit in lucem denuò
Astroscopium Schick-
ardianum locupletius
recusum, quod cum Autor
majori forma olim se exhi-
biturum in prima ejusdem
Editione promisisset, sed fa-
tis esset præventus, tan-
dem Frater Ejus, Lucas
Schickardus, p. m. Conf.
VVittemb. Linguarum O-
rientalium juxta ac Mathe-
seos æquè peritus, idipsum,
hortatu TrigAe ChArItum
VVirtembergicarum Sere-
nissi-

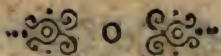
nisſimæ , majus confecit,
Literatoque Orbi auctius
& locupletius, ut ex Auctario
patet, in Anno 1645. commu-
nicavit.

Cùm verò iteratæ hujus
Editionis exemplaria jam
dum eſſent diſtracta , ut
vix unum aut alterum, idque
rariffimè , ad conſpectum
venerit ; ad compenſandam
illorum penuriam, utque de-
ſiderio multorum ſatiſfiat,
nova hæc Editio adornata
eſt , Nobiliorum quarun-
dam Stellarum nominibus,
quæ in prioribus Chartis
deerant , additis , variisque,
quas

quas Chalcographus sculpendo confuderat, magnitudinibus suis restituitis. Prohibunt & reliqua opera Schickardiana, tam Philologica, quam Mathematica & alia, ab Hæredibus pasim vindicata. Hisce valeat & faveat Lector.

Præ

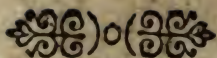
P R Æ F A T I O

Secundæ Editionis.

LECTORI ASTROPHILO

Salutem!

EDidit Anno Æræ Christianæ M.
DC. XXIII. WILHELMUS SCHI-
CKARDUS, Professor Tubingæ Cla-
rissimus, Vir Linguarum, potissimum,
Orientalium, & rerum Mathematicarum
longè peritissimus, Germaniæ nostræ lu-
men & decus singulare, *ὡς ἐν ἀγίοις*,
ASTROSCOPIUM mirâ inventione succin-
ctum, & ad Stellarum cognitionem expe-
ditam facillimum; in formâ quidem satis
exili, quam tamen ipse, nisi tristissimo Pa-
triæ paroxismo impeditus, & morte præ-
maturâ abreptus fuisset, majorem conse-
cisset, & Literato mundo communicasset.
Multi enim visus debilitate laborantes,
nocturno cum primis tempore, majuscu-
lam formam jam dudum optarunt: Alii
Stellarum numerum ampliorum desiderâ-
runt: Nonnulli plura ex Sacris Literis
nomina Asterismis indi posse censuerunt.
Cum

Cum verò neminem hactenus viderimus,
qui istud negotii in se reciperet, nobis pla-
cuit illud, in gratiam Rei. Literariae, at-
tentare, ut iteratâ hâc nostrâ Editione
multorum desiderio satisfaceremus,
inopiam Exemplarium suppleremus. Sum-
ma quidem votorum fuit, integrum
Commentariolum, uti primitus ab Autore
editum erat, literis Hebraicis pariter at-
que Arabicis exornatum, Typis, exscri-
ptum publicare: at quia Typographia
nostra novella Hebraicis characteribus
caret, & Arabicæ Literæ, injuriâ tem-
poris, interierunt, æquanimus Lector
substitutis Literis Latinis acquiescat.
Quæ verò à nobis in ASTROSCOPIO
addita sunt, coronidis loco indicabitur in
fine Commentarioli Schickardiani. Ita
vale Lector ASTROPHILE, & Cœle-
stes illos Stellarum exercitus sedulò con-
templare, atque occasione Cœli Stellati
admirandam Creatoris Majestatem piè
nobiscum meditare!

Quod

Uod hoc præ-
senti, omnium
penè studiorum
Majo, sola pro-
pmodū Astro-
nomia sequius floret, in causa
est non Ignaviæ tantum gelu
quoddam apud aliquos, & fri-
gidius de Mathesi iudicium,
sed vel præcipuè (ut mihi qui-
dem videtur) Instrumentorum
penuria, incommoditas, & re-
ctè utendi ignorantia. Cùm
enim huiuscemodi artes Sche-
matum apparatu maximè indi-
geant, Globus verò, superioris
cœli effigies, mechanicâ neces-
sitate convexus adornetur, fie-
ri non potest, quin multa diffi-
cultate implicentur, quicun-
que cum cavo cœlo conferre

fatagunt. Nam quia oculus noster stellas , in interiori cœlorum facie disseminatas, ex domicilio suo , quasi centro universi, contemplatur, sursum intuendo , non verò extra hunc mundum constitutus, deorsum spectat, ideò necesse habet, ut convexos Globorum Asterismos imaginando invertat, cumque dextris sinistra permutet, manente tamen eadem distantiarum proportionem; quod sanè non cuiusvis est tyronis , sed & quandoque exercitatis negotii nonnihil faceffit. Eapropter huic difficultati medelam adhibiturus ego, pridem commentus sum cævos Globos, trifariam apertiles, pronis, non supinis imaginibus, insignitos,

&

& nostrum ad obtutum unicè accommodatos, horumq; specimen minusculum ære dudū exsculpsi: quod non literatis tantū, sed & Principibus placuisse viris, gaudeo. Vèrūm, ut inventis addere facilius est, subierunt mentem hætenus *δεύτεραι φροντίδες* meliores, quā nimirum ratione multò compendiosius ad eundem scopum pervenire, atque stellas ex simplicissima charta, leviter tantū convoluta, promptius dignoscere liceat. Quamvis enim illa prior inventio rotunditati cœlorum verius congruat, quia tamen ejus exemplaria difficilior in orbem conglutinantur, nec ubique peritum artificem repèriunt; istud verò

recentius commentum paratu multò facilius est, & commodius quoque tractatu, illud ipsum meritò priori longè prætuli. Vocavi autem ab usu ἀστροσκόπιον, nomine cum ipsâ re noviter (nectamen insolenter) enato; inde spero, id assequentur studiosi unicâ nocte, quod antea plurimarum vigiliis ex Globo non valuissent. Cæterùm dignum est hoc studium, in quo generosissimi quique, & præstantissimi, exerceantur. Si olim Abrahamo, Loto & Amos astra contemplari libuit; si Divum Paulum non piguit Astronomica Solensis Arati Phænomena, quantumvis Gentilitium um fabularum plenissima, lectitasse; si Alphonsum, Hispaniæ Re-

Regem, hæc cura non puduit; si nostra ætate Illustrissimos Hassiæ Landgravios, nobilissimos Tychones, hæc occupatio non dedecet, quânam id fronte probri loco habebunt ignava quædam pecora, & indigna, quibus frustra Deus os sublime dederit, arrectosque ad sidera vultus finxerit, ut cœlum intueantur? Nempe non ita questuosum est, aut pomposum, ut aliquæ artes hodiernæ, quæis avidius vulgo inhiant, brutorum more semper proni in terram incumbentes, ne scilicet cœlestium splendor oculos obfuscet. Quod apud cæteros veniam meretur, eos verò, qui ex Ephemeridibus, lucris causa, Geneses & Calendaria consar-

cinant, inexcusabile & turpissimum est, non posse in cælo vel famosum illud caput, Algol, monstrare, ex cuius tamen positu tot dira mortalibus, tam tragico vultu, minantur & ominantur. Quâ in re ipsos antecellunt opiliones, aurigæ, tabellarii, nautæ, qui, quòd multû sub dio versantur, plerumq; Caniculam, Plejades, utrumq; Plaustrum, & exinde noctis horam exactius sciunt, quàm hæ talpæ. Quantò laudabilius olim perspicacissimus ille Hipparchus, qui, postquam sidus ævo suo genitum deprehendisset, ausus est rem (ut Plinius ait, *lib. 2. cap. 26.*) etiam Deo improbam, annumerare posteris, stellas ac sidera ad normam

nam expangere, organis excogitatis, per quæ singulorum loca atque magnitudines signaret, ut facilè discerni posset ex eo, non modò an obirent nascerenturque, sed omninò aliqua crescerent minuerenturque, cœlo in hæreditatem cunctis relicto, si quisquam, qui rationem eam caperet, inventus esset. Hujus industriam nos æmulari decet, qui supra rusticos sapere volumus, stellasque in numero habere, ne quid nobis insciis inter astra contingere possit. Quis magis in Oriente Natalitii sideris novitatem persuasisset, nisi veteres jam probè internovissent? Et quotusquisq; est internos, qui prodigiolæ illius in pectore

Cygni, hodiè viginti tres annos
natæ stellulæ, interitum ani-
madvertat ? quæ cum Anno
1600. primùm exoriretur, ter-
tiæ magnitudinis socios æqui-
parabat, nunc mihi vix sexti
honoris esse censetur; & quan-
doquidem illæ diametro suo
minutum integrum, hæ verò
tertiam ejus partem subten-
dunt, jam, ratione totius cor-
pulentia, ter - ter - ter decre-
visse, hoc est, vicesies septies
minor facta esse, concluditur,
adeoque ad totalem extinctio-
nem properare. Quod sanè
miraculosum & ruentis mundi
præfagum DEI opus, confide-
ratione omninò dignissimum
est, nec ita negligi deceret.
At, per supinos contemplato-
res

res hodiernos, non ista tantum evanescere, sed vel fulgidissimus Orion è cœlo se subducere, adeoque, ipsis ne utique sentientibus, mundi pars aliqua interire posset. Id ne citra nostram animadversionem contingat, sed ut astrorum notitia studiosis quàm facillima & simplicissima fiat, placuit hujus Astroscopii minusculum nunc specimen in vulgus dare, & cum illis, à quibus multipliciter rogatus sum, liberaliter communicare: ut aliquando etiam, postquàm doctorum & artis peritorum hominum (quibus totum reverenter subjicio) censuras atque emendationes collegero, majori forma ornatiùs edere

possim. Interim, nè sic nudum prodire vereatur, placuit brevissimo isthoc commentariolo vestitum in lucem emittere: qui & in genere aliquid de stellis moneat, & in specie de hujus inventi ratione, scopo & usu, Lectores edoceat.

1. Stellarum notitia quasi Alphabetum est Astronomiæ, quod, hisce sacris initiatus, primò omnium tenere debet. Itaque præposteri sunt, quī, postquam multa de motibus garrire didicerunt, nondum tamen vel gry quidem internoscunt, quando sub cœlum in rem præsentem evocantur.

2. Non autem omnia stellæ sunt, quæ tales putantur. Appa-

parent enim interdum spurix
faces, velociter discurrentes,
quas nominetenus tantum, &
à specie, cadentes stellas vo-
cant, cum tamen reverà non
sint, neque ulla in cœlo seor-
sim tali repentino motu ciea-
tur, locumve mutet. Exuenda
igitur est opinio vulgi, quòd ca-
dant, vago motu ferantur, aut
omninò pereant; atque hoc to-
tum Meteorologis relinquen-
dum.

3. Verarum quidem aliquæ
☿ ☿ ☿ ☿ ☿ peculiari, vario, &
(ut tyronibus quidem videtur)
inordinato motu incedunt, un-
de etiam Planetæ vel Erro-
nes appellantur, ob id ipsum in
schemate non appicti. At pau-
cæ sunt, & mundo coævæ, ac

facilè dignoscuntur, ut infra dicam. Nunc mihi præcipuè res erit cum Fixis.

4. Illæ hærent omnes in uno & extremo mundi pariete, qui sic concipiendus est imaginatione, totum hoc universum sphæricè ambire. Fortè tamen una profundius in cœlū ascendit, quàm altera. Existimat enim Tycho Brahe, *progymn. Tom. 1. pag. 483.* consentaneum esse, ut aliquæ secundi status reverà æquiparentur stellis primi ordinis, vel tertianæ secundanis, at, propter majorem à nobis distantiam, opticè minores appareant. Nec tamen admittit tàm amplam cœli vastitatem, ut ulla sextæ, propter solam elongationem, toties minor

nor evadat prima. Posceret enim id intervallum undecuplo longius, quod omnem fidem excedit.

¶. Servant autem omnibus seculis eadem semper interstitia. Quas enim Ptolemæus *l. 7. Almagesti Propos. 1.* trecentis ferè annis post Abrachin (h. e. Hipparchum) in unâ lineâ rectâ constitutas reperit, easdem & nos etiamnum hodie, totis 14. seculis ferius, in eâdem lineâ invariabiliter dispositas cernimus, nempè Capellam, sinistrum pedem Erichthonii & Aldebaram; Item eandem Capellam cum Aurigæ dextro pede, & Orionis humero sinistro propemodum, Aliasq; plures, quas

quas apud Tychonem quoque
p. 235. invenies.

6. Progrediuntur unà simul
omnes, quemadmodum eadem
navis diversas merces vehit,
suis tamen locis repositas, nec
collidit. Nisi quòd circum-
polare tardius volvuntur, pe-
rinde ut in plaustro lutum pro-
pè axem rotæ lentius circum-
agitur, quàm quod extremo
limbo adhæret. Quò propior
aliqua polis est, eò minori am-
bitu circuit, adeò ut si qua in
ipso polo consisteret, gyraretur
tantùm intra metas sui corpo-
ris, nec loco excederet. Rotan-
tur autē ab Ortus in Occasum
& absolvitur una periodus
XXIII. horis: Nisi fortè totum
hoc oculo, in contrarias partes
ob-

obvianti , tantùm ita videatur : quam litem jam non facio meam.

7. Respectu Horizontis nostri , sunt in triplici differentia. 1. quædam semper apparent , nec unquam merguntur ; nempe Septentrionales , quæ Plaustrum proximè circumstant. 2. aliquæ semper latent , nunquam emergunt ; nempe Meridionales , quas recentium nautarum solertia nobis indagavit. 3. reliquæ per vires oriuntur & occidunt , scilicet intermediæ omnes. Causas hujus varietatis ex circumgyratione Globi facilè deprehendes.

8. Quod ad multitudinem attinet , sunt penè innnumerabiles.

biles, non tamen infinitæ. Et multas detexit hodie Telescopium, quas prisca secula ignorabant. In uno Orionis capite monstravit ultra vicenas, & quod plus est, in uno Præsepi (quo nomine nebulosa Cancri appellatur) supra quadragenas. Nec desunt lyncei quidam, qui nudis oculis quatuordecim Plejades numerant, & quinquagenas in Orionis clypeo; quot putas cum vitreis reperirent? Oportuit sanè Abrahamum visu præ nobis poluisse, qui, Creatore Deo monstrante, tot stellas vidit, in quot capita posteritas ipsius multiplicata fuit. Judæorum enim nunc multò plures sunt, quàm nos fortè, vel cum perspicillis,
astra

astra cerneremus. Ex universo autem illarum exercitu paucae feliguntur, & grandiores cæteris, & visu notabiles, minoribus neglectis. Harum Ptolemæus millenas viginti duas recensuit; Plinius MDC. Hebræorum Rabini XII. millia in universum numerant; Cabalistsæ verò 29000. myriades, quod nimium est, neque enim plures 26712. myriadibus recipere posset tota cœlorum area, nè quidem, si contiguè omnes cohærerent, aut singulæ tertiã minuti partem occuparent.

9. Ipsa Galaxias nihil aliud est, quàm congeries minutissimarum stellularum, contiguè collucentium, quas eadem Arundo Dioptrica noviter detexit.

latitudinis, tùm densitatis, terminos ejus accuratè notavit Ptolemæus. *pr. 1. lib. 8. Almag.*

Io. Porro variè discernuntur à se invicem tot stellæ, quantitate, coloribus, scintillatione, præcipuè verò situ & configurationibus; de quibus nunc sigillatim.

II. Ratione quantitatis distribuuntur in sex Magnitudines, quasi classes; nimirum illæ tantùm, quas communiter videmus. Nam cæteræ minutiores, quas Tubus opticus manifestat, similiter gradibus magnitudinum differunt, ut infra decimas descendere possemus. Primæ magnitudinis numerantur 15. sed harum 12. tantùm
no-

texit. Rectè igitur olim Democritus definivit: πολλῶν ἀσέρων
συνεχῶν καὶ συμφωτιζομένων συνναυ-
γασμόν. Malè verò eundem ob
id reprehendit Aristoteles, per-
petuum hunc & mundo coæ-
vum circulum perperam pro
meteorovenditans, *lib. 1. cap. 8.*
nescio quâ fallaci conjecturâ
deceptus sagacissimus alioquin
Philosophus. Multò ineptius
eandem Viam lacteam priscus
ille Theophrastus pro commis-
sura cœlorum habuit, quasi
compages mundi, per illam al-
buginem, cohæreret, ut bini as-
feres glutine ferruminati. Ha-
bet autem Galaxias quandam
quasi Insulam, quæ à Cygno ad
Scorpium usque protenditur:
& est admodum inæqualis, tūm
la-

nobis conspicuæ sunt ; secundæ 45. tertiæ 208. quartæ 474. quintæ 216. sextæ 50. Imò multò plures , neque enim omnes in catalogum receperunt, quas aliqua nox serena, præcipuè brumalis, ostendit.

12. Apparentes illarum diametros mensus est oculatissimus ille Tycho Braheus, & pag. 481. Tom. 1. progym. prodidit, primæ classis sidus subtendere duo circiter minutâ ; secundihonoris sesquialterum, tertii unum, quarti $\frac{3}{4}$. quinti dimidium, sexti XX. secunda.

①②③④⑤ Unde talis
ipforum pro-
portio surgeret, qualē appinxi.
Subdubito tamē, an hoc ipsum
satis

fatis præcisè determinarit, non
tàm quòd illæ, quæ unius ma-
gnitudinis esse censentur, no-
tabiliter sæpè differunt, (v. g.
Sirius & Lyra Regulo & Spica
maiores sunt) quàm quia sin-
gulorum oculorum singularis
& diversissima est in tam subti-
li quantitate æstimatio. Mihi
sanè luscioso & diversoculo per
dextrum latiores apparent, per
sinistrum exiliores, quod reti-
formis tunica ibi attractior sit,
hic profundior; per utrumque
tamen omnes duplum ferè su-
perioris mensuræ subtendunt.
At per conspicienda intuenti, ali-
quantò angustiores cernuntur,
per Tubum eò minores, quò is
melior est & major, per optimū,
prorsus ut atomi vel puncta.

13. *Veras singularum magnitudines verè ignoramus, easque, ex tanto intervallo, tam accuratè scire velle, præsumtio est & temeritas. Quod enim Tycho ibidem primas 68. secundanas 28. tertianas 11. quartanas $3\frac{1}{2}$ vicibus, quintanas semel terreno Globo majores, sextanas verò eodem ter ferè minores æstimavit; Alfraganus verò maximas 107. proximas 90. succedentes 72. sequentes 54. posteriores 36. minimas 18. terras nostrates æquiparare censuit, id omne ex hypothefi dictum fuisse, cogitandum est, si nimirum tanta vel tanta octavæ Sphæræ assumatur distantia; ex quâ diversitate totum illud variatur: siquidem Opti-*
co-

corum consensu quodlibet visibile, quò longius distat, eò minus apparet. Sunt tamen eorum speculationes, qui cœlum stellatum quàm longissimè à nobis removent, & consequenter astra plurimùm amplificant, veritati propiores: quoniam minora neutiquam admittit, semel concessâ orbis annui parallaxis.

14. *Coloris* quædam sunt rutili, aliæ albicantis, nonnullæ pallidi, quæ varietas ex autopsiâ rectius discitur, quàm operosiori descriptione.

15. Inde æstimantur ipsorum *naturæ*, & *accensentur*, quæ *liventes* sunt Saturno, quæ *claræ*, Jovi, *ferrugineæ* Marti, *flavæ* Soli, *buxæ* Veneri, *cineritiæ* Mer.

cu-

curio , pallidæ Lunæ ; ut quilibet Planeta, tanquam dux , in exercitu stellarum suos veluti subditos , coloris sui æmulos, habeat. Nisi quod plerique propter dubium , ex binis quasi commixtum colorem, duobus simul accensentur : quod totum hæc brevitabellâ compendiosè ob oculos statuere placuit. ♄ Propus , venter piscis Austrini, item venter & cauda Ceti. ♄ & dexter humerus Cephei , sinister pes , totumque cingulum Orionis. ♄ & prima Arietis , rostrum Corvi , caput Ophiuchi. ♀ ♄ polaris, capita Draconis & Medusæ, pectora Cassiopeæ & Hydræ , latus Persei, Prævidemiatrix , tergum & cauda Leonis. ♄ ♀ sinister hume.

merus Bootis , venter Leporis , Lanx Borea. ♀ nodus Piscium , ♀ ♂ Arcturus , Aquila , crus Pegasi , Regulus , Sirius , cor Scorpij. ♀ ♀ caput Andromedæ , crus Aquarij , Acharnar. ♀ ♀ os & humerus Pegasi , Lanx Austrina. ♂ omnes equi & rotæ Plaustrī. Aldebaran cum Hyadibus , Pollux. ♂ ☉ Afelli , oculus Sagittarij. ♂ ♀ Spica. ♂ ♀ caput Herculis , Capella cum hœdis , uterque humerus Orionis. ♂ ☽ Plejades & Præsepe. ♀ umbilicus Andromedæ. ♀ ♀ ejusdem scapula , Lyra , Gnosia , rostrum & cauda Cygni , Crater , Fomahant. ♀ Procyon.

26. Omnes ferè *scintillant*, inæqualiter tamen , quædam plus , aliæ minus ; imò eædem

diversis temporibus diversimodè : flante Euro plurimùm, tranquilla nocte languidius. Quod mihi argumento est, hoc pathos non in illorum corporibus hærere, nec ipsasmet stellas tam varium fulgorem ebullire quasi, aut eructare, ut nonnulli voluerunt : sed universum hoc opticè tantùm accidere, & ab inæquabili semper fluctuantis aëris superficie orîri. Quemadmodum enim lapilli, per crispulas undas visi, tremere putantur, quòd rapidè decurrens aqua subinde curvatur, cùm ipsi tamen interim in rivi fundo reverâ jaceant immoti : sic stellæ, per agitatam aërem spectatæ, lumen suum continuè vibrant, præsertim hiber-

no tempore, quando ab humilioris aëris superficie propius absumus, proinde variationum angulos celeriter mutatos evidentius sentimus.

17. Nascuntur aliquando novæ in ipso cœlo. Et frustra contradicunt Peripatetici, ubi experientiam habemus, luculentis rationibus Geometricis suffultam. Meminerunt patres nostri portentosa illius in Cassiopeâ, An. 1572. exortæ. Vidi-
mus ipsi novam in pede Serpentarii, Anno 1604. enatam, & durat etiamnum hodie illa, de quâ in præfatione dixi, proximè pectus Cygni hærens, sed minutula jam, & quasi ad interitum vergens, nec, nisi diligenter intuentibus, observabilis; ut

aliquando prorsus extinctam
putarim, donec serenior nox
iterum in conspectum reduxisset.
Habeo tamen inter Astronomos,
nostri seculi primarios, aliquem,
qui diversum sentit, & hoc nomine
consultus, nuperis ad me literis
dudum amissam, adeoque post
Annum 1613. sibi non amplius
visam respondit. Credo non
visam, quia & ipse lusciosus est,
atque oculos suos in hoc studium
bono publico dudum prodegit:
nisi forte suo, id est, amico
more, jocatus, ad attentio-
riorem contemplationem hoc
stratagemate me exstimulatum
voluit. Hoc sanè scio, memori-
am meam, in tam familiarissimâ
sibi stellâ, non hallucinari: &

testabuntur tot studiosi, quibus aliquot jam brumis decrescen-tem monstravi, proximâ retrò hieme diminutam quidem, sed tamen adhuc evidentiorē, quàm nunc, comparuisse. Provoco etiam ad minimè caligantes oculos communis nostri Præceptoris, Dni. Mæstlini, incomparabilis Mathematici, Tychois quoque judicio cœvis omnibus multùm præferendi. Sicut autem hæc stella ferius, post creationem cæterarum, & nostrâ demum ætate, cœpit; ità quoque mox, & ante universalem mundi interitum, desitura videtur. Unde & in ipsissimo cœlo aliquid generari & corrumpi posse, adversus Aristotelem patet. Simul lis illa

quorundam, an verè novā, vel antea fortè neglecta tantum fuerit, ab eventu & posteriori decidetur. Quòd autem antiquitus, ante Constantinopoleos amissionem, in ipso polo stella quæpiam constiterit, & postea disparuerit, (ut Italus quidam apud Tychonem *pag.* 743. nugatur) id manifestè fabulosum est, & contra fidem veterum Globorum, contraq; experientiam nautarum. Similiter & illud Poëticum, quòd septima Plejadum Electra, cæteris quidem, ante excidium Trojæ, lucidior extiterit, post verò evanuerit. Cernitur enim etiamnum, licet reliquis minor. Unde, quasi ob Trojæ ruinam inæsta, sub vicino Cancri

Tro-

Tropico, se abscondisse fingitur à Poëtis.

18. Porro, *Situs* stellarum consideratur dupliciter, ratione *Longitudinis* nimirum & *Latitudinis*. Illa numeratur ab Occasu in Ortum, juxta seriem signorum Zodiaci, à puncto *Æquinoctii* verni, præcipuo totius cœli loco: vel, quoniam illud vagum est, ex Copernici mente rectius à primâ stellâ *Arietis*: Hæc verò à Meridie in Septentrionem, & altrinsecus quoque ab eodem initio versus polum Australem. Hîc verò magnas meritò debemus gratias nobilissimo Tychoni Brahe, qui tot noctium indefessis vigiliis, & incredibili sumtu, nobis restituit atque correxit

Catalogum Fixarum, quem veterum observatorum organa rudiora minus accuratè olim condiderant, & librariorum incuria plus etiam hætenus depravârat. Subirrepsit, tamen in oculatissimi hominis abacum, procul dubio Amanuensis vel Typographi vitio, erratulum quoddam, dum lucidam caudæ Ceti, denis gradibus, justo anteriorem fecit, quod pridem ex avtopsiâ deprehensum, moneat corrigatur. Supplevit etiam aliquas in *Serpentario* Cl. Dn. Keplerus, *libro de nov. stell. Anno 1604.* disertè simul indicans, illas, quæ in dextro pede sint, non Boream, sed Australem habere latitudinem. Quod à Cl. Habrech.

brechto , in nuperâ editione Globisui , cæteroquine elegantissimi, neglectum esse miror.

19. *Ordinis* & memoriæ causa, distribuitur universus stellarum exercitus in aliquot *Imagines, vel Asterismos*, ut nempe tanta earum multitudo , in certas quasi classes redacta, eò facilius discerni possit, & singulæ sigillatim à suis membris denominari. Variant autem Autores in numero Imaginum. Ptolemæus 48. ponit, scilicet XXI. in Boreâ, XV. in Austro, XII. in intermedio Zodiaco, quas, mnemonicis versibus inclusas, alibi passim reperies: Aratus & prisca pauciores, quia Serpentem cum Ophiucho conjungunt, item Equuleum &
B s Libram

Libram prætermittunt: contrà
posteriores plures, quoniam Berenices comam & Antinoum assumserunt. Quomodo autem Plinius LXXII. signa numeret, equidem ignoro, fortè aliqua, quæ nos primariis adjungimus, ipse separatim computavit; ut caput Medusæ, Spicam Virginis, Præsepe, Asellos, Capellam, Hædos, Terebellum &c. Item Castorem & Pollucem, vel utrumque Piscem seorsim. Nam hæc VII. imagines, Camelopardalis, Jordanus, Tigris, Vespa, Monoceros, Gallus & Columba, quas recentior ætas hemisphærio nostro inseruit, ignotæ tunc erant. Sunt & reliquæ XVI. in opposito cœlo Antipodum, circa polum Meridiano-

ridionalem , nuper demum à Lusitanis additæ, scilicet Indus, Phœnix, Grus, Pavo, Chamæleon, Apus, Musca, Passer, vel piscis volans, Crux, Trigonus, Rhombus, Dorado piscis, Hydrus, Toucan anser, & binæ tandem Nubeculæ. Extra hæc tot simulachra, supersunt passim aliquæ stellæ *σποράδες* vel *ἀμόρφωτοι*, quæ in nullam figuram redigi commodè potuerunt; ea propter nominibus carent, at à vicinis imaginibus memorandæ sunt.

20. Quinam primi harum Imaginum *Autores* fuerint, id ex tantâ vetustate nescitur quidem hodie: verisimile tamen, quòd duplex hominum genus nomina stellis indiderit. 1. in

mediterraneis locis Agricolaë, quod rustica suppellex, scilicet utrumque Plaustrum, cum auriga & equis, produnt; item Spica triticea, & villicorum animalia, ut Capella, Taurus, Aries, ambo Canes, &c. satis arguunt. 2. in maritimis Nautæ: ut ex Ceto, Navi, Piscibusque apparet. Tandem verò eruditi perfecerunt, & in artis formam redegerunt.

21. Causas, cur istæ imagines in cœlum receptæ sint, opinor fuisse potissimum tres, Similitudinem, Efficaciam, Immortalitatem; quarum prima est Mathematica, sequens Physica, tertia Historica. Quod Similitudinē attinet, deprehenderunt Autores alicubi manifeste

festam ejusmodi configurationem, ut in Coronâ, cujus stellæ in semicirculum evidenter disponuntur; ut & spondyli in caudâ Scorpionis. Item in Cygno, cujus anterior stella rostrum, media pectus, collaterales alas, postrema caudam non ineptè repræsentat. Vel in Orione, qui duabus supremis binos quasi humeros, tribus mediis quodammodo cingulum, infimis verò pedes alicujus viri exprimere videtur. Alibi qualem cunq; schematismum imaginati sunt, ut in Sagittario, cujus stellæ quidvis aliud potius, quàm ejusmodi arcitenentem efformant. Unde tot monstrosæ imagines introductæ sunt, ut Capricornus ex capro &

& pisce, Centaurus ex homine
& equo compositus. Aliquæ
etiam mutilatæ, ut Taurus, Ar-
go, Pegasus, Equuleus. Sæpenu-
merò quoque Analogiam ve-
nati esse videntur. e. g. Can-
crum reposuisse, unde Sol altis-
simus retrogreditur : Libram,
ubi quasi in æquilibrio pen-
dens, noctem diei æquat : Leo-
nem, calidissimam bestiam, ubi
æstus est maximus : Aquari-
um, ubi copiosis imbribus pluit:
Canem, ubi hæc animalia in
rabiem aguntur : vel Canes &
Leporem eâ cœli plaga pinxis-
se, quâ super silvas orirentur :
aut Navem efformasse, cujus
carina nunquam tota supra
Horizontem, velut ex unda-
rum fluctibus, emergeret.

22. Dein-

22. Deinde, quod Efficaciam concernit, ajunt quidem Astrologastri, posse aliquid hasce imagines in nativitatum momentis. v. g. quibus Hercules ascendat, hos fore audaces: queis Erichthonius, hos aurigas: quibus Canis, hosce minaces & iracundos, queis Lepus, hos timidos & veloces: cui Aries horoscopus obsideat, hunc futurum esse opilionem: cui Taurus, bubulcum: cui Spica, rusticum, & si quid plus est ejusmodi nugacium superstitiorum. Itaque prorsus divinâ & fatidicâ arte in hasce, nec alias imagines, cœlum à peritis Genethliacis olim distributum fuisse. Verùm ego cum saniore & moderatissimo Tycho-

chone, pag. 311. sentio, figuris
 hisce nihil inesse energiæ, nisi fortè
 per accidens paucis quibusdam, è si-
 tu ipsarumq; stellarum naturâ po-
 tius, quàm ex imagine ipsâ, quæ
 planè arbitraria fuit : Quicquid
 tandem hîc Mataologi nugentur,
 cœlum, ob id, mendaciis obnoxium
 non est, etsi terra iis hominum cul-
 pâ scateat.

23. Tertiò, multorum ho-
 minum imagines in cœlum
 ideò receptæ sunt, ut illorum
 res fortiter gestæ immortalita-
 ti consecrarentur, nec, quam-
 diu cœlum rotatur, ulla obli-
 vione delerentur unquam. Sic
 v.g. Hercules, ob duodecim la-
 bores, inter astra relatus est. Et
 fanè durat ejusmodi heroum
 fama isthac ratione diutius,
 quàm

quàm si facinora ipsorū membranis inscripta , vel ære exsculpta fuissent , quia senium etiam saxis tandem marmoribusque venit. At multum hinc vanitatis , non nihil etiam adulationis, subest, dum v.g. Conon , Berenices capillos , pro mariti salute Veneri devotos, & è templo subductos , confinxit in cœlum evectos esse, & inter Ursam atque Virginem receptos , ut sui Regis, Ptolemæi Evergetis, gratiam aucuparetur : Vel Poëtæ Andromedam, Cephæi, Æthiopum Regis & Cassiopeæ filiam , monstro marino expositam esse tradunt, tandem à sponso Perseō liberatam. Unde tota hæc familia, æternæ laudis gratia, in cœlos subvecta fuerit,

24. Quoniam ergo ista, multis pudendis fabulis involuta, nil nisi Ethnicissimum sapiunt, optarem, ut ea Christianus aliquis refingeret, & in sacras imagines transformaret: quod non tantum divinæ legi conforme esse, quæ Deastrorum nomina reticere & abolere jubet, *Exod. 23, 13.* sed & factu facillimum. *Qui enim gentilibus Perseus erat, cum capite Medusæ, is nobis Davides, cum capite Goliathi, manente astrorum dispositione prorsus eadem, mutato saltem nomine. Sic illorum Hercules cum clavâ, facile permutaretur in nostrum Samsonem cum maxillâ: Æsculapius cum Serpente, in naufragum Paulum cum viperâ, manibus implicitâ. Ursæ essent mihi,*

hi, non quæ Jovem in antro nutrit, aut quam ab eodem casto Jove compressam, Diana sic transformavit, sed quæ pueros quadraginta duos devorasse legitur. Quorsum enim rancidas illas, & dudum ad orcum damnatas revocarem fabulas? quas scire nulla laus est, ignorare verò pietas etiam.

25. At inquit earum Patroni: res ipsæ pridem, per Dei gratiam, nobiscum antiquatæ sunt, retineamus nuda saltem nomina, quemadmodum & dies septimanæ à *h 7 8*. citra superstitionem, in media Ecclesia denominamus. Postulat id doctrinæ modus, quando jam ubi vis gentium, & apud Judæos quoque, recepta sunt hæc voca-

cabula, velut artis termini, sine quibus ea feliciter tradi nequit. Quis tam inveterata innovare, sine levitatis suspicione, ausit? privatoque nisu immutare, quod publico, omnium Astronomorum, consensu roboratum. Maximè, quia incertum est, an in pejus sit reformaturus. Et, ut afferat meliora, verendum tamen, ne æquè absurdus veniat, ac illi, qui Calendarium Gregorianum nobis obtruserunt. Differenda hæc lis est in Comitia Mathematicorum, quando simul de certo Longitudinis locorum initio decernent, quod ad proximas fiet Kl. Græcas, in ♀ ☉ ♂.

26. Respondeo, non propterea necesse est, ut artis fundamentum.

menta evertantur, neque concedendum, ut quisquam pro libidine isthæc refingat. Sed hoc saltem indulgeant, ut v. g. qui Gemini antea Castor & Pollux, vel Hercules & Apollo, vel Triptolemus & Jasion, vel Zethus & Amphion erant (neque enim ipsi satis inter se concordant) posthac mihi sint Esau & Jacobus: qui Aries Poëtis est cum aureo vellere, mihi sit ille Abrahami, pro Isaaco mactatus, vel alter Danielis: quæ Virgo ipsis Ceres vel Astræa, nobis Maria: quod Præsepe Cancris, nobis potius Infantis Christi: qui Cetus Neptuni, nobis Jonæ: qui pisces Cupidinis, nobis illius pueri, unde Salvator ultra 5000. viros
mi-

miraculosa benedictione cibavit: qui Leo Arcadius aut Junonis, nobis de tribu Juda, vel è specu Danielis: qui Corvus Apollinis, nobis Eliæ, vel Noachi: qui Canis Actæonis, nobis Tobia: quæ Coma Berenices, nobis Samsonis, aut Absolomi: quod Δ triangulum fictitii Δ ios litera initialis, id nobis S. S. Triunitatis character, &c. Ita manerent imagines, abolerentur saltem nugæ; retineremus usum, abusum tolleremus.

27. Eandem sibi libertatem usurparunt alii: cur ergò nos in has imagines juraremus? Certum est, quòd aliqui *Arabes* *Globos suos aliter pingant*, & pro humanis imaginibus ferinas ferè supponant. Pro Dracone

no-

nostro ipsi fingunt duos lupos & quinque dromedarios : pro Cepheo pastorem cum cane & ovibus : pro Boote molossum latrantem : (Turcæ verò sagittiferum) pro Andromeda vitulum marinum : pro Cassiopea cervam : pro Erichthonio mulū clitellatum : pro Ophiucho gruem vel ciconiam cum serpente. Hebræi pro plerisque imaginibus literas Alphabethi sui : Chaldæi pro boreo pisce hirundinem : Ipsi Græci & Latini olim *multos asterismos aliter figurabant*. Thales Milesius pro Urſa minore Canem formabat, quē & caudæ longitudo postulat, & ipsum nomen Cynosura, quasi κυνός ὄρα, manifestè prodit. Plaustrum olim septem terio-

teriones, seu boves, erant: unde plaga illa etiamnum Septentrio denominatur. Qui nunc Hercules est, olim anonymus erat, ideò dictus ἐγγόναι vel ingeniculus, quasi ἐν γόναις, hoc est, genibus (rectius tamen unitantùm) innixus. Quidam Lycaonem dixerunt, Diis pro restitutione filiae supplicentem; alii Promethea, Caucaſo alligatum, & rursus alii miserum Ixiona brachiis revinctum: Plerique Alcidem, quorum sententia multitudine tandem obtinuit. Nec Libram agnovit vetustas, quando tota Scorpioniacensebatur. Unde hunc Aratus μέγα θηρίον vocavit, illa verò Chelarum nomen etiamnum retinet: fuit demùm Ju-

lii Cæsaris tempore, in gratiam Imperatoris, inserta; contractis in brachiis. Equulei stellæ, sicut & Antinoi, olim informes erant: & hæc, Adriani Imperatoris jussu, demum formatae. Is ipse Antinous aliis Ganymedes est, de unguibus Aquilæ suspensus; alii Aquilam sic statuunt, ut Telum pedibus teneat. Telum nautis est temo, quibusdam calamus seu arundo. Deloton Hispanis Sicilia; Ægyptiis verò quædam triangularis Insula Nili sui. Lyram aliqui cornutam pingunt, cum jugo, nervis, pectine & verticillis; alii testudinem vel Cytharam, cæteri ejus loco Vulturem cadentem. Hydra non uno, sed multis capitibus, olim finge-
C tur,

tur , nec malè quidem ex illo-
rum gentilium Theologiâ. Pe-
gafus etiam cum ephippio, lo-
co alarum. Aries circulo cin-
gebatur. Taurus Plinio & Vi-
truvio integer erat, in ejusque
caudâ Plejades locabantur. A-
licubi etiam manipulus fru-
gum , loco Comæ Berenices,
visitur. Pro Corona Gnofia
quidam corollam vel fertum
nectunt, ex floribus & hederæ
baccis , cum intermixtis co-
rymbis , & circumfluentibus
fasciis ; alii malunt vetus dia-
dema : nonnulli oculum sub-
stituunt. Pro altera Corona
Meridionali, sunt qui globu-
lum ; item qui rotam Ixionis re-
ponunt. Variant quoque in
Orionis scuto , quod aliis est
pannus,

pannus , aliis corium bovis,
aliis exuviæ leonis. Erich-
thonio pedes anguinos tri-
buit Ovidius ; alii flagellum
cum stimulo , habenas alii.
Taceo leviores varietates , ut
quòd Booti nunc venabulum &
canes venaticos, mox clavam
seu colorobum, rursus hastam,
aliquando pastorale pedum, sæ-
pè etiam falcem, adjungunt:
Herculi ramos pomorum vel
cotoneorum. Draconi pedes
ad pectus: Perseo talaria, gla-
dium aut falcem : Geminis
ocreas, torulos in pileis ; vel
uniplectrum & lyram , alteri
scutum cum harpâ : Cancro
caudam curvam, ut habent flu-
viatiles ; vel nullam, ut sunt ma-
rini : Virgini spicam, alicubi

strophium vel olivam : item
 alas & caduceum : Sagittario
 linteum vel vexillum : Aqua-
 rio etiam duplex aquæ effluvi-
 um. Sed multa horum perpe-
 ram. At quis omnes variatio-
 nes recenseret? Unicam addo,
 quæ ad meum gustum est. *Ex*
Cygnò rustici & opiliones effor-
mant Crucem Salvatoris, quam
 configurationem pulchrè orna-
 vit Nova, repræsentando incli-
 natum quasi caput morientis
 Christi ; præsertim quando
 crux stabat erecta in plagâ Oc-
 cidentali. Nonnulli etiam ex
 quadrangulo, quod est inter Pe-
 gasum & Andromedam, Cru-
 cem effingunt ; sed non ita
 concinnè.

28. Superest, ut *de Nominibus*
stel-

stellarum aliquid dicam. Ea nos à partibus Asterismorum desumimus. v. g. hanc caput Andromedæ, illam cor Leonis, aliam pedem Orionis vocamus, prout quælibet in certo membro sui corporis locatur. Quem in finem imagines potissimum excogitatas esse crediderim. Ubi observandum, quòd sæpè nomen totius constellationis tribuatur individuæ cuidam stellæ, si ea cæteris lucidior sit; quo respectu non tantùm integri asterismi, sed & singularia astra καὶ ἐξοχὴν dicuntur. v. g. Aquila, Lyra, Gnosia, &c. Solent & aliqui eas à serie, quâ in catalogo Ptolemaico recensentur, denominare, v. g. primam Arietis, secundam Cassio-

peæ, tertiam Erichthonii, &c.
Unde in quibusdam Globis numeri appinguntur. Sed quia hæc ratio intellectu obscurior est, & difficilior quoque memoratu, ideò imitandam non censeo. Præter has vulgares appellationes, meruerunt aliquæ peculiaria quædam & propria nomina, tam vernacula & Latina, quàm Græca & Hebræa, præsertim verò plurima etiam Arabica, quæ passim in Autoribus vulgatissima sunt, ea propter ordine Alphabethico, secundum classes suas, mox enumerabo: Id unum protestatus, quòd tamen prorsus vera non sint. Nam ipsissima veran nomina stellarum, solus earum creator, DEUS, novit, *Psal. 147. vers. 4.*

29. Germanicæ nomenclaturæ pauciores sunt, quia hoc studium serius apud nos florere cœpit. Hæ autem præcipuæ, quas ab Idiotis audimus.

1. *die Gluckhenne oder Sibengestirn* / Plejades, in dorso Tauri: eò quòd una cæteris major Gallinam, reliquæ sex minores, totidem quasi pullos circumstantes, & sub alas congregandos, adumbrant. 2. *der Hundstern* / Canicula vel Sirius, in ore Canis majoris. 3. *der Jacobsstab* / cingulum Orionis, fortè à variegatis virgis Patriarchæ sic dictum, quas ipse miro astu sic decorticasse legitur, *Gen. 30. vers. 37.* Unde & Instrumentum quoddam Geometricum Baculus Jacobi de-

nominatum esse videtur. 4. die
Jacobsstraß oder **Wichstraß**/
Galaxias, vel **Lactea via**. 5. **Sis**
mon / sic nautæ **Delphinum** vo-
cant, fortè quia simis est nari-
bus. 6. **der Wagen** / **groß und fleine**
Heer-Wagen / in utraque **Urfâ** ;
quæ notiora sunt, quàm ut
prolixiori explicatione indi-
geant. Hoc unum notetur
paradoxum, quod vulgatum
est apud rusticos: **beede Wägen**
fahren hindersich / in cœlo plau-
stra trahunt equos; in terris
equiplaustra.

30. Pergo ad Latīnas appel-
lationes. Inter eas non refe-
ram, quæ vel à partibus &
membris imaginum defumun-
tur; hoc enim nimis prolixum
foret, & per se notum: nec quæ
ori-

originis Græcæ sunt; illæ enim rectius ad sequentem classẽ reservantur. Sed quas Latii Scriptores Romana civitate donarunt. *Agni* sunt, qui infra dicentur Hædi. *Anguilla* est anguis Ophiuchi. *Aselli* duo sunt in Cancro, juxta nebulosam: & tres in manu sinistra Bootis. *Auriga* idem, qui Erichthonius. *Avis* etiam Cygnus. *Balana* Cetus. *Bellatrix* in Orionis humero sinistro. *Bubulc*º aliàs Bootes. *Canicula* in ore Canis majoris. *Capella* sinister humerus Erichthonii. *Castor* Geminorum prior, vel qui Tauro propior est. *Chela* lances Libræ. *Cincinnus* Berenices. *Deucalion* Aquarius. *Fidicula* rostrum Lyræ. *Gallina* Cygnus, *Ganymedes* Antinous.

Gnosia margarita Coronæ. *Gorgonis* caput idem, quod *Medusæ*. *Hermippus* Delphin. *Hircus*, qui modò *Capella*. *Hædi* non procul inde, in *Erichthonii* cubito sinistro. *Ingeniculus* *Hercules*, quia geniculatur. *Lelaps* *Canis* major. *Linum*, quod pisces connectit. *Lyra* lucidior rostri. *Milvius* iterum *Cygnus*. *Muscida* in ore *Pegasi*. *Nilus* *Eridanus*. *Nisus* *Hercules*. *Nodus* in commissura lini. *Olor* *Cygnus*. *Pan* *Capricornus*. *Padus* *Eridanus*. *Palilicium* rutila in oculo *Tauri*. *Pistrix* *Cetus*. *Pollux* *Geminorum* posterior, qui vicinior *Cancro*. *Præsepe* nebulosa in *Cancro*. *Prævi* *demetriæ* in ala dextra *Virginis*. *Regulus* cor *Leonis*. *Rota* *Ixionis*, aliàs
Co.

Corona Meridionalis. *Ruticum* barbarè dictum, in Herculis Brachio dextro. *Septentrio*, septem stellæ Plauſtri. *Seliquastrum*, barbarè, sella Cassiopeæ: *Sicilia* Triangulum. *Sirius* in ore Canis majoris. *Spica* vel arista Virginis. *Succula* (perperam Succidæ) quæ oculum Tauri proximè circumstant, & ortu suo succos, hoc est imbres, causantur. *Terebellum* Rhombus in dorso Sagittarii. *Vergilia* vel Plejades, septem stellulæ in jubâ Tauri. *Vitulus* Andromeda. *Urna* Crater. *Vultur* *Cadens* est Lyra. *Volans* verò, ad differentiam, Aquila.

31. Græcorum nominum pleraque etiam Latinè scribuntur, malui tamen, propter Ety-

mologias, si quas habent, seor-
 fim hîc subjicere. Ἀντάρης tyra-
 nus, rectius Ἀντάρης, *Antares*, cor
 Scorpii, stella rutila & violenta.
 Ἀρκτὺς Ursa. dicitur & ἄμαξ,
 currus. Ἀρκτὺς *Arcturus*, inter
 crura Bootis, quasi non procul
 ab Ursæ caudâ. Ἀρκτοφύλαξ *Arcto-*
phylax, ipse Bootes, quasi custos
 Ursarum vel pastor. Αἰγέκερως
Egocerus, Capricornus, caper
 cornutus; Βασιλίσκος *Basiliscus*,
 vel Regulus, cor Leonis, quippe
 stella regia. Δελτωλὸν *Deltoton*,
 Triangulum, à formâ literæ
 Δ Ἐνγόνασι *Engonasi*, Hercules in-
 geniculatus. Ἡνίοχος *Heniochus*,
 auriga, qui tenet habenas. Κα-
 λαῦρος vel Κολάρρος *Colorrobis*,
 pedum repandum, vel hasta
 Bootis. Κοτύλη *Cotyla*, vasculum
 Aqua-

Aquarii. Κυνοςχερά *Cynosura*, Ursa minor, quia canis caudam habet. Νότιος *Notius*, hoc est Austrinus piscis. ΟΨΙΔΧΘ *Ophiuchus*, Serpentarius, perperam οΨΙΔΛΧΘ, neque enim trahit serpentem. Οΰρανίσκος *Corona Medionalis*. Πλειάδες *Plejades*, septē stellulæ in dorso Tauri, à multitudine sic dictæ, quasi πλείονες. aliàs etiam Α΄τλαντίδες *Atlantides*. ΠλόκαμΘ, *Coma Berenices*, aliàs Τείχεσ quoque: Προκύων *Procyon* Canis minor, quasi Antecanis, quod ante maiorem oriatur, Πρύπ85 *Præpes*, stella, quæ est ante pedem Castoris. Aliquibus etiam ΤρόπΘ dicitur, quòd indicet in proximo adesse Solis conversionem. Προτρυγητήρ vel προτρυγητήσ *Prævindemiator* in ala

ala Virginis, quæ ante autumnum oritur. Σπῆχὺς *Spica* καὶ Σύνδεσμος *Nodus lini*. Ὑδροχόος & ὕδροχός & *Aquarius*. Ὑάδες *Hyades*, in capite Tauri, ἀπὸ τῆς ὕεσθαι, à pluendo, quòd ortu suo largos imbres cieant; vel à Græca littera Ὑpsilon, quam sua dispositione adumbrant, Φάτις. Præsepe nebulosum in Cancro.

32. Occurrunt & aliqua stellarum nomina in Hebræis voluminibus, nempe *Iob. 38. vers 31. Esai. 13. v. 10. Amos. 5. vers. 8.* præfertim verò *Iob. 9. v. 9.* ubi omnia quatuor coacervantur, *Asch, Kesil, Kimah, & Chadre-Theman.* de quibus tamen magna est dissensio inter Interpretes. B. Hieronymus vertit *Arcturum, Orióna, Hyadas & interiora Austri:*
at-

atque videtur rem propius tetigisse. Nam R. Abrahamus Aben Ezra, qui solus ferè inter Judæos Commentatores minimè desipit, cum primis verò Astronomicæ rei peritissimus fuit, in suo Perusch, super locum Amos, ex Etymis ità probabiliter explicat: *Asch est Plaustrum, quod vocatur Ursa (vel ἄρκτος) vicina polo boreo; proinde apparet semper tam æstate, quàm hieme, in omni climate Septentrionali, & denominatur sic à radice Usch (quæ congregare significat) quoniam illarum septem sunt, neque ab invicem separantur. at ecce Kesil est ex opposito Kimeh, neque unica tantum, sed plures; inter quas etiam cor Scorpii. Sententia majorum nostrorum fuit,*

fuit, quòd KIMAH sit inter caudam Arietis & caput Tauri, nempe sex stellulae evidentes, quantumvis parvae: hoc est Plejades, quæ (juxta versum Ovidii) septem dici, sex tamen esse solent. Existimant autem Rabinus ille, quòd Scriptura per hasce stellas, KIMAH & KESIL, Æquinoctia potius designet, quæ ipsis olim, tempore Jobis, proxima fuerint: quoniam singulis centum annis movetur circulus Signorum ab Occasu in Ortum ferè sesquialternis gradibus. Quod mihi verisimile videtur: quamvis motum præcessionis Æquinoctiorum nondum ita præcisè definitum esse sciam. Est propè polulum Australem stella quaedam magna & rutila, quæ lingua Ismaëli-
tarum

tarum vocatur SAHIL (Si Arabicam orthographiam spectemus, scribitur rectius Suhilon; estque, qui aliàs Canopus dicitur, in remò Navis) & sunt stellæ minores ipsi vicinæ, quæ cernuntur aliquando, si quis proficiscatur versus Æquinoctialem; at Septentrionales non vident ullam ex eis: Propterea nominavit eas Scriptura CHADER-THEMAM, h. e. pœnethalia Austri.

33. Nisi Arabicæ appellationes stellarum etiam in Latinis Autoribus prævulgatæ essent, potuissem recitatione illarum supersedere. Nunc autem, quando in tantum depravatæ sunt, ut vix amplius agnoscantur, visæ sunt meam quoque medelam desiderare: præfer-

fertim, postquam in hos, & con-
 similes usus, publico bono, no-
 vos nuper typos meâ manu pa-
 ravi. Quid autem mirum, si in
 tâm profunda hujus linguæ
 ignorantia, quæ hæctenus Eu-
 ropeos occupavit, scribantur
 perperam? cum nè nominibus
 quidem Autorum, librorum-
 vè titulis fors melior contige-
 rit. Ecce quomodo ex Græco
 Ἰππάρχου, factū sit primò Arabi-
 cum *Ibbarchus* (duplici P. quod
 ipsis semper aspiratum est, in
 B. dageffatum converso) dein-
 de, absentibus genuinis vocali-
 bus, pravè lectum per *Abrachis*.
 Item ex inscriptione Ptolemai-
 ca Σύνταξις μεγάλη, præmisso arti-
 culonatum illud barbarum *Al-*
magestū, ipso penè sono tremen-
 dum!

dum! nihilo tamen propterea cunctantius hoc Augiæ stabulum subibo; modò ut Astronomorùm hâc ratione gratiam inire queam; de quorùm studiis vel sic benè mereri possè gaudeo. Animadvertat interim Lector, quomodo plerisq; **Articulus AL** (vel, pro consuetudine regionis, pronunciatus **EL**) aliquibus etiam vocalæ **R A S caput**, **CALB cor**, **DENE B cauda** &c. præpositæ sint.

Abracheleus, compositum ex Arabico *Ab* Pater, & Græco *Ἡρακλῆς* Hercules, sic nominatur Castor, h. e. Geminorum inferior, vel ex eo simpliciter, altero puncto Iod amisso.

Afelar vel Aphellar, ex Græco *Ἀπόλλων*, quo nomine aliqui Pollu-

lucem, h. e. Geminorum superiore appellat, r. est ex imperfecto n. plus verò corrumpunt, qui *Anhelar* legunt.

Afeichus, depravatum ex Græco, ὀφειχθῆς. In hisce tribus absentia vocalium peperit tam distortam lectionem.

Acharnar, pro Achiron-nahri, h. e. ultima fluvii, sc. Eridani, convenit cum Hebræo *Acharón-hannahár*.

Alacrab, vel cum ultima vocali (quæ tamen in translatis ferè semper omitti solet) *Alacrabo*, est Scorpius, & convenit cum Hebræo *Akrabh*. Malè quibusdam scribitur *Alatrab*.

Elarneb, vel Arabicâ terminatione *Alarnebo*, est Lepus, ex Hebræo *Arnabhat*.

Alesid,

Alesid, pejus *Alezet*, legendum *Alafado* : estque *Leo*.

Asida, fœmininum prioris, significat leænam, sed usurpatur in *Globis* pro *Bestiâ Centauri* vel *Lupo* : legiturque rectius *Asedaton*.

Azimech, *Spica Virginis*, lege cum aspiratione & per t. *huzimethon*, est enim à radice *chazama*, & significat manipulum vel fascem, scil. *aristarum*. Deterius alicubi scribitur *Alzimon* : & tribuitur comæ *Berenices*.

Aramech, potius cum solari r. duplicato, *Arramicho* ; significat hastatum, notatque *Bootem*, vel ejus interceptum *Arcturum*. Oritur ex *Hebræo Romach*, lancea.

Be.

Beten Ketos, rectius Batnol-kitosi, hoc est venter Ceti, ex Hebræo *Batan*, & Græc. Κῆτος.

Cheichius, ineptissimè pro Chiphus; quod manifestè ortum ex Κηφεύς Cepheus.

Denebelezið vel *elasit*: neutrum prorsus rectè, sed potius Dhanbol-asadi, hoc est, cauda Leonis. Ex Hebræo *Zanabb*, Zain pro more in Dhal punctatum sive blæsum converso.

Deneb adigegi, rectius Dhanbol-digageti, hoc est, cauda gallinæ. sic vocant Cygnum.

Deneb algedi, lege potius Dhanbol-gædii cauda capri vel Capricorni. ex Hebr. *Gedi*, Hædus.

Deneb ketos, Dhanbol-kitosi, cauda Ceti, singulæ voces jam pridem sunt explicatæ.

Al-

Alderaimin, brachium dextrum, scilicet Cephei. Ex Hebræo, *Hazzedôa-hajemanith*, Zain rursus in Dhal converso. Legendum est Addherao-jamion.

Aldebaram, lege Debiron, vel cum Articulo Abdebiru, ductor, qualis est *Alluph*, bos in suo grege. sic denominatur oculus Tauri.

Edelen, verius Addelvuvu, situla, scilicet Aquarii, qui & Hebræis est *Delî* ab hauriendo.

Dubhe, vel Dubon Ursus in gen. Masc. Et cum epithetis differentię causa: *Dubol-achbaro*, Ursus major.

Dubol-azgaro, Ursus minor, quasi *Dobh Hazzair*.

Enifalpheraz, lege Anipholphapha-

pharasi, nafus equi, scilicet Pegasi. Ambo sunt ex Hebræis; hoc ex *Parasch*, eques: & illud ex *Aph*, Nun chaldæo more reducto.

Fontabant, vel *Fumabant* vel *Fomabant* omnia pravissimè: rectius verò Phomol-chuti, hoc est, os Piscis scil. Notii. Est enim & Chaldæis *Pum*, os.

Geuze, vel cum articulo *Algauza* Nux, *Aezóz* Hebr. sic nominantur tres parvulæ in capite Orionis, quia instar nucum in ludo puerili disponuntur, wie ein Häufflein Nuß / ∴. (vel Hebræum *Sægolta*. ∴) Unde & Latini *Iuglandem*, alii jugulam stellam vocant. Nonnullis putantur esse capita Geminorum, sed perperam; habent

bent enim alias appellationes, quas supra jam adduxi.

Algebar, vel plenè *Algebaro*; *Heros*. *Igbbór* Hebr. cognomen Orionis.

Algedi, *Algedio*. *Capricornus*, ut supra.

Algethi, *Algathio*: proci- dens, hoc est, *Hercules* ἐγγόναιον. Ideoque additur plerumque *Alai rochbatihi* super genua sua, *Al-Birchav*.

Algenib, *Algænbo*, latus scil. *Persei*. sine articulo quibusdam *Chenib*: aliispejus etiam *Cheleub*, quasi canem nota- ret.

Algomeysa, *Algomyso*; *Sycomor*us, ficus silvestris. sic ap- pellant *Procyonem*: nec scio quare, forsan quòd hanc arbo-

D

rem

rem ejus loco nonnulli pingant. Nisi quis potius Alchamyzō per Z scribere malit, quod tostum vel assatum significat, & in illius sideris æstum quadraret.

Algorab, plenius Algorabo, Corvus. *Orebb* Hebr. ab obscuro seu nigro colore. Sed Arabicè punctatum Ain enunciatur duriusculè, ferè ut G. Inde est nostrum *Grapp* oder *Rapp*.

Alhaiot, hircus, ex Hebræo *Attudim*, legatur plenè Alatudo.

Elhabor, major, subintellige *Kelbon*, canis, & lege Alachbaro.

Elhamel, Aries, convenit cum vernaculo *Hamme*: sed pro-

nunciatur rectius Alchamalo.

Inkalurus, baculus Bootis, quòd olim esset ἐν τῷ πολέῳ, hactenus verò Æquinoctii præcessione multum inde remotus.

Aliemini, sive Aliamino, dexter. Sic etiam denominatur Sirius, vel Canis major, quia Meridionalis est respectu minoris. Nam Hebræis & Arabibus, qui vultu ad Orientem converso adorant, in dextra est Auster, Septentrio in sinistra.

Elketos, Cetus, κῆτος, ut supra.

Elkis, aliis Alches, & rursus aliis *Alhas*, rectius tamen Alkaso, Poculum, Crater. Oritur ex Hebræo *Kés*, quod notum est ex

vulgatâ chria R. Eleasari;
quemlibet cognosci *Bakkís*,
Bakkós, *Bakkáas*, ex oculis, po-
culis, & oculis.

Leschat, *Laschaton*, morsus
vel aculeus Scorpii.

Markab, plenè Markabon:
ephippium, Hebr. *Markabh*,
stragulum, cui inequitamus. sic
illis vocatur stella, quæ nobis
est in alâ Pegasi.

Marfic, *Marfikon*, axilla: in
dextro Herculis cubito.

Mizan, *Midsanon*, bilanx
Libra, ex Hebr. *Mozenáim*, quasi
utrinque aurita.

Mirac, *Mirar*, *Miraz*, omnia
corruptissimè: rectius *Mizar*,
vel nominativâ terminatione
Mizaron, Cingulum scil. An-
dromedæ. Hebr. *Azód*, præcin-
ctorium. Mem est servile.

Men-

Menkar, Minquaron; mandibula, lucidior in ore Ceti; à radice *Nakár* rosit.

Mellef, Mallephon, conglomeratio. Nebulosum præsepe in Cancro, quia constat ex pluribus minutioribus. Etiam Chaldaicè *Lephaph*, involvere sonat.

Nahar, Naharon: Hebr. *Nahár* fluvijs, Eridanus, aliàs etiam Gihon.

Alpheras, Alpharaso, equus, scil. alatus ille Pegasus, ut supra.

Alphecca, Alphakacho, flos apertus, sic dicitur gemma Gno-
sia in Septentrionali Coronâ:
quæ ipsis est sertum floridum,
sive corolla. Aliis scribitur
Alpheta, quæ non à *Pakách*, sed

cognatâ radice *Pathach* , descenderet : quod sanè parùm refert.

Kalb alacrab , rectius Kalbol-
akrabi, cor Scorpii ; Antares.

Calb elexid , melius Kalbol-
asadi , cor Leonis ; Basiliscus
vel Regulus.

Elkuschu , Alkavvso , arcus
Sagittarii : non multum abest
ab Hebræo *Kaschath*.

Ras algethi, Rasol-gathii, ca-
put procumbentis , hoc est,
Herculis. Quid subintelliga-
tur, inquire supra.

Ras algol , Rasolguli, caput
attenuationis. sic Medusæ vo-
catur, ob maciem ; Exfugitur
enim à spiris anguium, quibus
obsitum est. Judæi appellant
Rosch-hallilith, caput strigis, vel
dæ-

dæmonissæ cujusdam Lilis, quæ quondam fuerit Adami concubina, nunc puerperis insidietur noctu, atque infantes excarnificet. Sic ab omnibus populis hoc sidus habetur pro infauſto.

Ras taben, Rasotahbani, caput Draconis, à radice; *Thaáf*, abominari.

Regel, *Rigel*, Riglon, pes scilicet Orionis sinister, ex Hebr. *Ragel*. Aliàs hæc vox absq; vocalibus scripta, etiam *Ragulon* legi potest, & sic Virum Arabicè, sive totum Orionem signaret.

Rukabah, vel cum articulo *Alrukabah*; rectius tamen Arucabatho: currus vel plaustrum. Hebr. *Richbáh*: sic non

tàm Urfa minor tota,quàm extrema ejus stella, quæ Polaris est, καὶ ἐξοχὴν vocatur. Nautis familiarissima: Italis verò, quibus trans Alpes cernitur, La Tramontana dicta.

Alfartan, Affartano, Cancer, & Judæis, *Sartán*.

Asugia, Affchagio, audax, furibundus: Cognomentum Orionis. à radice *Schagá* Hebr. insanivit. Perperam ab aliquibus Hydræ tribuitur.

Scheat alferaz, Saidol-pharasi, brachium equi. stella, quæ est in educatione cruris Pegasei. Sic & Aquarius habet suum *Scheat*, rectius Saidon, h. e. crus, à radice *Saád*, h. e. fulciendo, sic dictum.

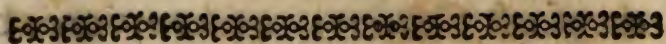
Atanin, Attanino, quibusdam

dam est Draco; ut conveniat
cum Hebræo *Hattannin*.

Attair, Attayro avis: sed hîc
in specie Aquila.

Altaur, Attayro, Taurus, ex
Hebr. *Schôr*. Schin (ut apud
multas gentes, & inferiores
quoque Germanos solet) in
Tav blæsum mutato; unde
etiam Chald. & Syrum *Thór*,
item Græcum ταῦρ, & Lati-
num Taurus, manifestè de-
scendunt. Hinc porrò deri-
vantur

Attoraia, quæ sunt Hyades,
quasi Taurinæ. Quibus hunc
Catalogum obsigno.

Superest, ut in specie de hujus Astroscopii ratione & usu aliquid adjiciam. Quoniã igitur, ut in præfatione monui, Globi ad id officiũ, quo fungi maximè debuissent, inepti sunt, cogitarunt jam olim, diversis temporibus, prudentes & rerum Astronomicarum periti artifices, an ullâ commodiori ratione aliã huic negotio subveniri possit, atque varios modos sunt commenti. Quidam Astrolabio rem expedire conabantur: at & hoc convexo, non cavo cœlo, congruebat. Præterea imagines, in medio nimis arctatæ, circa extremitates enormiter distorquebantur. Alii particularibus Schematismis doce-

re stellas aggressi sunt; & quod in tantæ dignitatis fastigio summè mireris, ipsi Cæsares: nominatim Germanicus, Augusti, per adoptionem, nepos. Verùm Imagines ejus, quas nuper Hugo Grotius ex antiquissimo MSto edidit, atque æri elegantissimè alioquin incidi curavit, adeò depravatæ sunt, adeò (ut ipsemet fatetur) toto Cœlo aberrant, nec ut Germanici genuinas esse credam, quæ ab ipsius versibus tantoperè discrepant; nec videam, cur has ineptias non æternùm abolere potius, quàm magno sumtu publicare, maluerit, vir cætera doctissimus. Multò cautius nostrâ ætate stellas disposuit Joh. Bayerus in suâ Uranometria,

D 6 ope-

opere quidem diligentissimo, cum figurarum apparatu, tum multitudine stellarum ornatissimo; at in quo id meritò desiderem, & ante me pridem alii culparunt, quòd imagines astris perperam circumpietæ, & plerumq; dextra sinistris permixta sunt; unde plurima in earum denominationibus confusio est oborta. Nempè non superficialiter tantum eas invertere debuisset, quales repræsentat averfa papyrus, oleo peruncta, vel quodvis speculum: sed corporaliter; ut quæ in convexo globo dorsum spectantibus obijciunt, hîc in cavâ descriptione faciem nobis obvertant. Sic aptius congrueret situs cum denominatione Ptole-

le-

lemaicâ, & liber ampliori foret
usui. Proinde cœpi & ego no-
vissimè vires meas experiri, an
ad stellarum notitiam adju-
menti quid afferre valeam, nec
reperi post cavum Globum,
quod studiosos faciliùs eò, ma-
nu quasi, deducere queat, quã
hoc ipsum Astroscopium, in
cujus unâ facie medietas cœli
Septentrionalis simplicissimè,
& ita depicta est, ut qui solum
Plaustrum noverit (quod à quo-
vis rustico discere potest) reli-
quas omnes, suâ serie dispositas,
confestim reperiatur, suaq; spon-
te, nullo negotio agnoscat. In
alterâ, præter Austrinam cœli
medietatem (qua quidem no-
bis est conspicua) cernitur et-
jam Rete quoddam orbiculare,
vel

vel cancelli circa Eclipticam, qui statim ex configuratione cū vicinis Fixis monstrant, quo signo vel gradu, visus aliquis Planetes hæreat, & ita nudo aspectu id docent, quod aliàs operosis organis observatores laboriosè venantur. Oportet ergò Planetas à Fixis probè discernere. Id quoniam in assuetis difficile est, en trado eis simplices hæc Regulas diacriticas. FIXÆ 1. retinent eadē semper interstitia. 2. Ferè omnes scintillant, secundū plūstamen vel minus. 3. dispersæ sunt passim in toto cœlo. PLANETÆ contra 1. situs & configurationes suas ad vicinas citò mutant, uni accedendo, recedendo ab altera; quod ex collatione diversarum noctium facile de-

deprehenditur. 2. habent tranquillum lumen, constans, nec tremulum, nisi rarò. 3. nunquam egrediuntur hosce cancellos, aut latius divagantur ab Eclipticâ. Ideò semper & tantùm propè illam quærendi sunt. Ut autem & à se invicem dignoscas, sic habeto. Numerantur in universum septē; inter eos ☉ & ☾, quos jam ante nosti. relinquuntur ergo quinque dijudicandi. Horum minimus ☿ Soli semper adeò propinquus est, ut aut sub ejus nimio splendore prorsus lateat absconditus, aut, si paululū inde discedat, tyronibus tamen, ob exilitatem, vix observabilis sit. Altera ♀ etsi paulò longius à Sole recedat, nunquam tamen

men ei opponitur, sed semper, aut vesperi apparet in plaga Occidentali, aut in Orientali manè : ac utrobique aureolis radiis facile agnoscitur. Reliquorum trium ruberrimus est ♂, splendidissimus verò ♀, pallidissimus denique ♄.

Redeo ad Fixas, quas Astroscopium agnoscere principaliter docet. Illarum præcipuas tantum posui, minutioribus neglectis : & Antarticas quoque omisi. Quorsum enim inconspicuis fatigaremur ? Nec eas tantum, quæ totæ nobis occultantur, sed & quæ ex parte maxima, ut Argo. Nam sufficit cæteras internovisse, eoque fir-

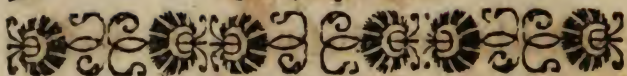
firmius memoria tenere. In picturis nullū adhibui ornatū, hoc unicè dans operam, ut stellæ quàm evidentissimè, negligentius verò imagines, apparerent: & vicissim cavens maximè, nè artem alieno loco intempestivè ostentarem; quod alii, exigua cum utilitate, factitarunt. Vulgus sanè admiratur eos tantùm Globos, qui pulchrè ad voluptatem picti sunt: ego autem odi in hoc negotio umbrarum caligines, & multò pejus incrustationes colorum, quibus principale objectum, scilicet stellæ, obnubilantur, & amo hic exilia potius simulachrorum lineamenta. Ut itaque nudissimo isthoc Astroscopio feliciter utaris, conglutina binas
ejus

eius paginas ita, ut recta linea, quæ Solistitii Colurum repræsentat, utrinq; congruat: mox, ubi exsiccatae fuerint, cultello ad centrum usque aperi: sic paratum erit organon. Postea in formam aromatarii cululli leviter convolve, & umbone suo contra Polum dirige. Huius situm si adhuc nescis, adisciotericon aliquod, id tibi gnomone suo axem mundi indicabit: vel consule Compassum, qui similiter ductu fili Polum monstrabit. Aut si Meridianam cœli faciem contemplaturus es, è Calendario quære locum ☽, illiusque gradum in Reti repertum ita tene, ut vero corpori Lunari ad amissim correspondeat, sic & cætera ritè locata erunt. Si
jam

jam aliquas insigniores stellas agnovisti, venare reliquas imaginatione triangulorum, characterum, literarum, vel quacunque ratione alia potes. Sed finis chartæ conjicit me de pluribus dicturum, eas in angustias, ut immaturius abrumpere cogar. Quæ ergò de Horæ nocturnæ facili cognitione, & consimilibus materiis supersunt, ea in commodiorem locum reservo. Hîc nunc esto

F I N I S.

Aucta-

Auctarium

ASTROSCOPII

SCHICKARDIANI,

Novo habitu in publicum pro-
deuntis.

DOlendum sanè, & imis sen-
sibus dolendum, nobilissi-
mam *Matheſeos* Scientiam,
Uranoſcopiam, *Helenam* illam ad
invidiam uſque pulchram, an-
tiquitus tanto ſtudio excultam,
tanto in pretio habitam, tam
raros hodiè invenire procos,
multis quoque *pro vili*, *ſub pedi-*
busque jacere, atque etiam cu-
rioſitatis damnatam jacere, ab
iis, qui emunctioris eſſe naris
videri volunt. Augetur dolor
ſe-

seculi, cæteroquin literati, *torpore*, quem tanta *Instrumentorum* facilitas & felicitas excutere non potest. Sanabit dubio procul & justum animi *mærorem* nostrum, & inertem Mundi senescentis *torporem*, Nova isthæc *Astroscopii Schickardiani*, ad cognitionem stellarum apprimè commodi, Editio, hisce *augmentis* donata, & locupletata.

I. *Artificum* quidem modernorum Industria, in minutiis elegantiarum potius occupatur, quàm magnis structuris. Quia verò *Instrumenta* Astronomica, ob immensam Cælorum quantitatem, quò majora sunt, eò meliora: ideoque in Theatrum Orbis literati producimus *Astro-*

stroscopium Schickardi, multò majori formâ adornatum, ut oculis caligantibus subveniamus, multorum desiderio satisfaciamus, ipsamque mentem Autoris prolixius exponamus.

2. Prodit hoc *Astroscopium* stellarum cumulo, & numero, in plagâ quidem *Septentrionali* XXXVI. in *Zodiaco* verò XLIII. In plagâ denique *Meridionali* XXVII. summatim CVI. auctius, quas ex observationibus quotidianis subindè locupletare, cuivis fuerit in proclivi.

3. Damus insuper *Asterismos Tres*, recenter ab Artificibus inventos; *Unicornu* XVII. *Gal- lum* IIX. & *Gruem* VII. Stellis, omnes in plagâ *Australi* micantes.

4. Ad-

4. Adjunximus *Stellas novas*, ultimis hisce temporibus non sine stupore in Cœlo visas; videlicet. 1. Portentosam illam Anno 1572. in signo *Cassiopeæ*, nostræ *Bathseba*, exortam. 2. Novam in pede *Serpentarii*, nostri *Pauli* 1604. fulgentem. 3. Prodigiousam in pectore *Cygni*, nobis propè *Caput Christi* nostri crucifixi, hærentem, An. 1600. primitus visam, & hoc tempore, salvis oculis acutioribus, nobis vix amplius observabilem. Et denique 4. *Cometam*, præfagum illum totius Germaniæ πανολεθρίασ anteambulonem, qui Anno Christi 1618. mole quidem corporis non admodum vastâ, sed *cauda prælonga*, magnum Cœli tractum occupans.

pans , se nobis conspiciendum præbuit.

5. Omnes & singulas stellas Sphæræ octavæ , quam Astroscopio hoc adumbramus, prætergyrum diurnum , quem intra 24. horarum spatium, circa Polos *Æquinoctialis*, rapidissimo cursu absolvunt, peculiari etiam , eoque lentissimo motu, secundum Polos *Eclipticæ* ferri, & singulis Annis LXX, circiter uno gradu à punctis *Æquinoctiorū* recedere, ideoque sedes antiquas immutasse, etiam tyronibus innotuit; sciant itaque *Astrophili*, nos præsentem stellarum metriam, quantum per chartarum angustiam licuit, ad rationem hujus temporis accommodasse, &
singula-

singulas stellas uno fermè gradu *Orientaliores* posuisse.

6. *Magnitudines* insuper stellarum, quas *Astroscopii Schikardiani* exilitas adeò evidenter ob oculos ponere non potuit, in VII. *Classès* distributas (septimam autem *Classè* constituent *Nebulose*) ex Catalogo *Tychoniano*, *Kepleriano* & *Argoliano*, haud indiligenter expressimus, quas *Tabella magnitudinum*, plagæ *Boreali* affixa, subministrabit.

7. Distribuímus præterea universum *Astroscopiũ* in XII. *Domos* & *Regiones* Cœlestes, *Dodecatemoria* antiquitus appellatas, *Signis* suis imaginariis, & *Lineis* subtilissimis expressas, quas si penitus observaverit

Astrophilus, à Polo Septentri-
nali, per Zodiacum, ad Polum
Meridionalem ductas, & cui-
libet Regioni *Asterismos* suos, &
Imagines assignaverit, binas
hasce Tabulas collaterales fa-
cilimè combinabit, in hoc ne-
gotio pensum suum absolvet ad
votum, tribusque concatenatis
noctibus, quod sanctè pollice-
mur, ex *concavo* hoc Astroscopio,
in Stellarum cognitione
plus proficiet, quàm alii inde-
fessis *trium Mensium* vigiliis, ex
Globo *convexo*, hactenus asse-
qui vix potuerunt.

8. Zodiaci quoque Gradus
*Longitudinis CCCLX. & La-
titudinis XVI.* gradus posuimus,
additis Dodecatemiorum se-
gmentis; Monet tamen *Andreas*
Argo-

Argolus, Patavinus Mathematicus, *lib. 1. Ephemerid. cap. 21.* Latitudinem Veneris hodiè plus grad. 9. existere, ideoque Zodiacum grad. 20. latum esse debere.

9. Omnes *Asterismos* *Nomini- bus Novis*, maximam partem *Sacris*, profanis Gentilium subordinatis, piè insignivimus.

In *Zodiaco*: *Aries*, nobis est cum Schickardo, Sacer ille *Abrahæ*, *Isaaci* loco mactatus: *Genes. 22. vers. 13.* *Taurus* *Israëli- tarum Sacrificialis*: *Levitic. 1. v. 3.* *Gemini*, *Jacob & Esau*. Fratres *Utesini* *Gen. 25. v. 25.* *Cancer*, Mysticus ille *Militis Christiani*, *Eph. 6. 14.* *Leo*, de tribu *Iuda*. *Apoc. 5. 5.* *Virgo*, *Maria Semper*. *Virgo*: *Luc. 1. v. 28.* *Libra*, quâ *Jehovah*

examinavit *Belsazar*: *Dan. 5. 27.*
Scorpius, cujus morsus & ictus
 fenserunt in deserto *Israëlitæ*:
Deut. 8. v. 15. vel quem *Rehabeam*
 Rex subditis fuit interminatus:
1. Reg. 12. v. 11. *Sagittarius*, *Ismaël*
 tela exercens *Gen. 21. v. 20.* *Capri-*
cornus, *Hircus Asafel*, sive *Emis-*
farius: *Lev. 16. v. 8.* *Aquarius*, *Naë-*
man aquis immerfus *Jordanæis*.
2. Reg. 5. v. 14. *Pisces duo Christi*,
 quibus quinque virorum millia
 miraculosè cibavit: *Ioh. 6. v. 9.*

In plaga Boreali, binæ *Gentili-*
um Ursæ, sunt nobis *Christianis*,
 illi duo *Ursi* lacerantes quadra-
 ginta duos pueros *Empectæ E-*
lisæ, *2. Reg. 2. v. 24.* *Ursæ major*,
 ignei currus vicem sustinet,
 quô in *Cœlestem Patriam Elias*
 miraculosè reportatus est:
2. Reg.

2. Reg. 2. v. 11. *Minor* verò *Ursa*,
Jacobi Patriarchæ plaustrum re-
fert, quo citato curru *Ægyptū*
petiit: *Genes.* 45. 27. c. 46. 29. Terri-
bilis specie tortuque *Draco*, vel
Infernalis Draconis vastam &
tortuosam imaginem; *Apoc.* 12.
v. 3. 9. vel Draconis *Beli* imma-
nem rictum & hiatum refert:
Fragm. *Dan.* 14. v. 22. Stellatus
Cepheus, Rex *Æthiopum*, aurea
Salomonis sceptrum nobis in me-
moriā revocat, cujus magni-
ficentiam *Æthiopum* Regina
attonitè demirabatur: 1. *Reg.* 1.
v. 39. c. 10. 1. Rigidus & nigri-
cans *Bootes*, robustum Venato-
rem *Nimrodum* nobis suggerit,
qui scelerata spicula in imbel-
lem Auroræ Cervam (quæ est
Christus) contorquet: *Gen.* 10.

v.9. *Pſ.* 22. v.1. illamque Molosso
 suo, Arcturo, persequitur: *Iob.* 9.
 v.9. *Binis* hisce ἀμύρφοις olim, hanc
 dare formam placuit. *Berenices*
 Capillum, Conon Mathematicus,
 ingratiā mariti, in sidera
 retulit, qui formosam *Absolonis*
 comam nobis effingit: 2. *Sam.*
 14. v.26. Fulgida Cœli *Corona*,
 Regis Ahasveri, vel Xerxis, Co-
 ronam splendentem adum-
 brat, quam adamatæ suæ con-
 jugi, *Estheræ*, imposuit: *Esther.*
 2. v.17. *Hercules*, ille magnus fe-
 rarum domitor, nobis intrep-
 dum *Samsonem* exprimit, qui
 magnis ausis inclytus, Leonis
 pectora gessit: *Iud.* 14. v.6. c.15-15.
Cadens vultur, illius vetiti vul-
 turis memoriam nobis reducit,
 cujus mentio extat *Levit.* 11.
 v.14.

v.14. in istius pectore *Apollinis*
Lyra promicat, quæ *Davidis* ca-
noræ *Lyra* assonat, cujus etiam
percussione Melancholicum
spiritum à Saule expulit: 1. *Sam.*
16. v. 23. 2. *Sam.* 6. v. 5. *Cygnus*
posset vocari olor *Hussi*, qui ad
rogum ductus augurabat: Post
centum annos veniet *Cygnus*,
quem assare non poteritis: vel
ille *Mosaicus*: *Levit.* 11. 17. Ra-
diofa *Cassiopea*, nobis *Bathsebam*
ponit ob oculos, magnificè in
Regia sella constitutam, Filio
Salomoni lat⁹ claudens: 1. *Reg.*
2. v. 19. *Perseus* *Medusam* harpe
suâ occidens, & *Andromedam*
liberans, *Davidem* Heroem
notat, qui fulgenti gladio imma-
nem *Goliathum* decollavit, il-
liusque caput, omnibus *Israë-*
E 4 li-

litis ostentui dedit: 1. *Sam.* 17.
v. 51. *Auriga*, vel *Erichthonius*;
Patriarchæ Jacobi imaginem
exprimit: *Gen.* 30. v. 36. appa-
rent ibi bini *Jacobi Hædi*, quo-
rum pelliculis indutus Benedi-
ctionem à Patre obtinuit: *Gen.*
27. v. 16. *Ethnicorum Serpenta-*
rius, divum Apostolum *Paulum*
producit, cui minacis viperæ
assultus in *Melitâ* nihil nocuit:
Act. 28. v. 9. *Aquila Imperii Ro-*
mani Symbolum, vel etiam
Christi Typus est: *Ezech.* 1. *Sagit-*
ta Ionathæ Telum repræsentat,
fidei amici augurium. 1. *Sam.* 20.
v. 36. *Ganymedes*, servulus est, sa-
gittas *Jonathæ* colligens: 1. *Sam.*
20. v. 35. *Pegasus*, cum pernicipibus
suis alis, *Babyloniorum* alatos e-
quos nobis ostendit, quos *Ierem.*

c.4.v.13. velociores aquilis Judeæ minatur. *Equuleus* nobis historiam Regis *Joas* insinuat, qui septennis, equuleo invec^t⁹, Regni habenas suscepit: 2. *Reg.* 11. v.16. vel *Christi* Asinam, quâ Hierosolymam est ingressus: *Joh.* 12. v.15. *Andromeda* sustinet *Abigaëlis* imaginem, quæ Amalecitarum vinculis captiva ducebatur: 1. *Sam.* 30. vers. 5. per *Delphinum* intelligimus curvos *Delphinos*, quos Regius *Psalter*, *Ps.* 104. v.26. in mari ludere dicit. *Triangulum SS. Trinitatis* Typum gerit: *Matth.* 3. v.17. *Apis* illa *Hymetti* populatrix, & mellifera, cujus laudes memorat *Sir.* c.11. v. 3.

In plaga *Australi*, nobis *Cetus* est *Jonam* deglutiens, & revomens: *Jon.* 2, 1.

Eridanus

Eridanus Jordanes, mirandum, & à Deo imperatum, exercitui Israëlitarū transitum indulgens: *Ios. 3. v. 14.* *Lepus* ille Leviticus: *c. 11. v. 6.* à cuius carne abstinere debuit populus Dei. *Orion* Josua, Dux Israëlis Magnanimus: *c. 1. v. 1.* *Sirius*, immanis ille Molossus, qui cum sociis suis crudelissimæ Jezabelis carnibus ventrem suum iratum placavit: *2 Reg. 9. v. 10, 35, 36.* *Procyon* Canis, mollibus lufitans blanditiis: *Tob. 11. v. 9.* *Hydra*, *Serpens aneus*, Typus Christi in Crucem sublati: *Num. 21. v. 9.* *Crater*, vel *Iosephi* prælagiis clarus: *Gen. 44, 5.* vel *Sacræ Synaxi* destinatus. *Matth. 26. v. 27.* *Corvus*, sive eligas illum *Noachi*, ex Arcâ avolantem: *Gen. 8. v. 7.* sive illum *Elie*, divini vatis famem pane & carnibus solantem: *1. Reg. 17. v. 6.* *Corona* illa gemmifera, Regium & victoriosum *Davidis* caput non tam exornans, quàm aggravans: *2. Sam. 12. v. 30.* *Piscis Notius*, cum lucidâ suâ *Fomahant*, nobis *Piscis*, *Staterem* in ore ferens, non
sine

sine miraculo ad occultum *Petri* ha-
 mum decurrens: *Matth.* 17. versu ult.
Gruem nos appellamus, sagacem illum
 temporis observatorem. *Ierem.* 8 v. 7.
Unicornu Mosaicum, robur tribus *Io-*
sephi præfagiens: *Deut.* 33. v. 17 *Gallum*,
Petri labentis monitorem: *Matth.* 26.
 v. 75.

10. Nova quædam nomina, *Novas*
 etiam *Imagines* quasdam postulabant,
 quibus cum primis plaga *Borealis* est
 condecorata. Vides ibi *Davidem* de
Goliatho triumphantem; & *Abigail*,
 uxorem ejus, catenis *Amalecitarum*
 alligatam; ut & *Salomonem* Regio or-
 natu munitum; & *Bathsebam*, Ma-
 trem ipsius, in Throno Regali, *Diade-*
mate coruscantem, & *Palmâ* pacem
 imperantem. Hanc enim *Familiam*
Sacram *Davidis*, & *Abigail*, *Bathsebæ*
 & *Salomonis*, isti *profane*, *Persei* &
Andromedæ, *Cephei* & *Cassiopeæ*,
substituere placuit. Vides ibi *Nimro-*
dum, utpote *Venatorem*, *Venabulo*,
 Canc

Cane venatico , *Cerva* , & simul *Monarcham* Diademate superbientem ; *Jacobum* Patriarcham, vestibus pastoralibus indutum ; *Simsonem* maxillâ, fago & scepro militari , vim hostibus minitantem. Vides ibi *Typum S.S. Triunitatis*, cui accedit *quarta Stellula*, quæ *Humanam* quoque *Christi Naturam* in Consortium ejus assumptam , admodum concinnè repræsentat : nec non in Cygno *Crucem Salvatoris* : ut *Memoria Crucifixi* in te quotidie crucifigat omne vitium. Vides ibi *Jacobum* in *Ægyptum*, *Eliam* in *Cœlum*, ambos citis *quadrigis* tendentes ; *Paulum* amictu Apostolico velatum , & denique *Ganymedem* , habitu servili ad imperia Heri sui paratum. Imagines suas Schickardus negligentius figuravit, nè loco alieno artem ostentaret, nos, uti speramus, diligentius, eò tamen utrinq; collimantes unicè, ut stellæ evidentius prælucere, & acres oculorum obtutus penetratius ferirent. Ver-

Versus Mnemonici

pag. 33. allegati

*Quibus Asterismi Veterum
includuntur.***I. Stellæ Boreales.****A** *D Boreæ partes ter septem Si-
dera cernes :**Ursa Minor: Major: a Custos: Dra-
co: b Gemma: c Genuque**Prolapsus: Lyra: Olor: Cepheus: &
Cassiopea:**Perseus: Andromede: e Deltotum:
f Auriga: g Caballus.**h Rictus Equi: Delphin: i Telum:
hinc k Aquila: i Anguifer:
m Anguis.***F***a Arcto-*

- a* Arctophylax sive Bootes.
b Corona Borealis.
c Hercules ὁ ἐν γόνασιν.
d Vultur cadens.
e Triangulum.
f Heniochus.
g Pegasus.
h Equuleus.
i Sagitta.
k Vultur volans.
l Serpentarius vel Ophiuchus.
m Serpens Ophiuchi.

II. Australes.

Post ter quinque tibi Signa hæc vertuntur in Austrum.

*Cetus : ε a Eridanus : Lepus : ε
nimbosus Orion :*

*b Sirius : c ε Procyon : Argo, Ratis :
Hydraque : Crater :*

*Corvus : Centaurus : Lupus : d Ara :
e Coronaꝝ : f Piscis.*

a Flu-

- a* Fluvius.
b Canis Major.
e Canis Minor.
d Thuribulum.
e Corona Australis.
f Piscis Austrinus.

III. Intermediæ, in Circulo

Zodiaco, vel signifero.

*Signifer inde subest, bis sex qui Si-
dera torquet:*

*Sunt q̃ Aries: Taurus: Gemini: Can-
cer: Leo: Virgo:*

*Libra q̃: Scorpius: à Arcitenens:
b Caper: c Amphora: Pisces.*

*a Sagittarius. b Capricornus. c A-
quarius.*

**Asterismi recentiores in cœ-
lo Australi, à nobis non visi.**

*Phœnix: Grus: Indus: Xiphias: Pa-
vo: Anser & Hydrus:*

Passer:

Passer: Apus: Triquetrum:

Musca: Chama que leon.

Sed nunc manum de Tabula!
Qui negat esse DEUM coeli
mox sidera spectet,
Sidera qui spectat, non negat
esse Deum.

E I N I S.

